

PRINCIPIS ÈTICS I PROCEDIMENTS DE CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA

I.- INTRODUCCIÓ.

A continuació es defineixen els diferents principis ètics que informen Càritas Diocesana de Barcelona i que deriven del Codi General de Conducta aprovat pel Consell de Càritas l'any 2016 i 2018. Aquest document és la conseqüència del compromís ètic de Càritas Diocesana de Barcelona i de totes les persones contractades i voluntàries. Valors com la integritat, honestat, transparència, respecte, confiança i professionalitat en l'exercici de la seva activitat estan ja molt assumits per totes les persones que formen part de l'entitat. S'ha de demanar l'acceptació d'aquests valors a tots els grups d'interès que comparteixen els objectius de Caritas amb la finalitat de contribuir a generar una cultura ètica en el nostre entorn.

En aquest document es mostren a tothom els valors ètics que regeixen la nostra activitat, amb l'objectiu de que les totes les persones que actualment, o en un futur, treballin, col·laborin i/o comparteixin tasca amb la nostra entitat o facin servir els seus serveis, tinguin una referència dels nostres valors i adaptin les seves conductes a aquests valors.

S'ha creat una funció específica de Compliment, amb l'objectiu de verificar el respecte a la normativa interna i externa, i establir bones pràctiques.

Per redactar del present document s'han tingut en compte marcs de referència mundial com les normes ISO / UNE 19600 i 19601.

A més dels compromisos ètics i d'integritat institucional assumits per l'entitat, Càritas Diocesana de Barcelona està subjecta a les disposicions legals vigents i, més en concret, en aquest document, al seu Codi ètic, juntament amb tots els manuals, polítiques, procediments i sistemes que el desenvolupen o puguin desenvolupar en el futur, s'emmarca en la decisió de la direcció d'implantar un model de prevenció, organització i gestió que inclogui mesures de vigilància i control idònies per prevenir la comissió de delictes en l'exercici de les activitats socials o per reduir de manera significativa el risc de la seva comissió.

Finalment, des de Càritas Diocesana de Barcelona no volíem perdre aquesta ocasió per agrair a tots els destinataris d'aquest document el seu compromís i col·laboració durant aquests anys, i els animem a continuar aplicant tots els principis i valors que es recullen en ell, marc de referència del comportament de Càritas Diocesana de Barcelona, sense oblidar que la seva contribució és essencial perquè, dia a dia, continuem millorant i contribuint a crear una societat més ètica.

2.- ÀMBIT D'APLICACIÓ SUBJETIU.

Els principis que es mostren en aquest document són d'aplicació a tots els assalariats, directius i voluntaris i, en el que els afecti, a la resta d'entitats i persones que es relacionin amb Càritas Diocesana de Barcelona (persones ateses, proveïdors, socis, donants, administració pública, etc.)

3.- COMPLIMENT.

Els subjectes obligats han de conèixer aquests principis i, en la mesura del possible, acceptar-los. Mitjançant el seu oficial de compliment, Càritas ha d'establir els mecanismes adequats perquè cadascun dels obligats als quals se'ls apliquin aquests principis els coneguin i puguin aplicar-los, resolent qualsevol dubte que es pugui plantejar de manera immediata, amb absoluta transparència i lleialtat als nostres valors.

Tota persona obligada (subjecte obligat) ha de regir-se per aquests principis i, per tant, els subjectes obligats han de notificar qualsevol incompliment dels mateixos a l'òrgan encarregat del compliment (Òrgan de compliment).

Per facilitar les obligacions anteriors cal fer difusió d'aquest document mitjançant la pàgina web de l'entitat.

El director i tots els caps de departament han de donar a conèixer entre els seus dependents aquest document i han de predicar amb l'exemple, mantenint, en tot moment, una conducta ètica que es correspongui amb els principis ètics recollits en el present document.

En les contractacions, cal vetllar per què totes les parts tinguin una conducta ètica compatible amb els principis que s'estableixen aquí.

L'incompliment d'aquest document ha de provocar l'obertura d'un expedient, podent provocar la rescissió contractual.

4.- INTERPRETACIÓ DELS PRINCIPIS.

L'oficial de compliment, a qui tot el personal assalariat, els voluntaris, els proveïdors i les persones ateses per la entitat es poden dirigir, ha d'interpretar el present codi d'acord amb els valors i principis que es descriuran en el proper apartat.

Per contactar amb l'oficial de compliment es poden fer servir els següents canals:

Canal de denúncies: <https://www.cipdi.com/caritas-denuncias/cat/>

Consultes: consultes_compliance@caritas.barcelona

5.- VALORS I PRINCIPIS.

Càritas és una entitat sense ànim de lucre de l'Església catòlica.

La nostra missió és “acollir i treballar amb les persones en situació de pobresa i necessitat perquè siguin protagonistes del seu propi alliberament, des del compromís de la comunitat cristiana. Inclou l’acció social, la sensibilització de la societat i la denúncia de les situacions d’injustícia social”.

La nostra missió, doncs, és ajudar aquestes persones a sortir de la situació de patiment en la qual estan atrapades i oferir-los eines i recursos perquè se sentin més confiades i segures i puguin liderar per si mateixes el seu projecte de vida. Creiem en les capacitats de tothom.

Els tres objectius de Càritas són promoure, orientar i coordinar l’acció social; sensibilitzar la societat i denunciar situacions d’injustícia social. Volem construir un món on els béns de la Terra siguin compartits per tota la humanitat des de la dignitat de la persona, des del treball per la justícia social i des de la solidaritat i el compartir fratern. Són valors de Càritas Diocesana de Barcelona:

- **El servei.** Ens caracteritza el fet d’estar al servei de l’altre, del proïme. Hem vingut a ser servidors de les persones en situació de vulnerabilitat no a ser servits. I a Càritas, aquest servei comença entre nosaltres mateixos, els voluntaris i assalariats. El primer i més important servei a la persona necessitada és que se senti escoltada.
- **La compassió.** No som una agència tècnica de solidaritat. També ens caracteritzem per l’empatia envers l’altre (proïme) i l’estimem. I ho fem per compassió ja que sentim com a propi el patiment del proïme.
- **El rigor.** Cada un de nosaltres hem de poder sentir que hem doblat els talents rebuts de nostre Senyor, a la vegada que els nostres donants perceben honestedat, rigor i entusiasme en el nostre treball.
- **Col·laborar.** Restarem sempre a disposició d’altres entitats o organismes oficials per treballar en xarxa de manera que, sumant esforços, ens permeti ser més eficaços i eficients en la nostra acció social. Sigui qui sigui l’altre – entitats del primer, segon o tercer sector – i sense renunciar, mai, a l’essència i els valors de Càritas. L’objectiu és que, davant dels problemes, les persones vulnerables siguin ateses pels millors professionals (voluntaris o assalariats).
- **La confiança en les persones.** La nostra actuació està basada en el respecte a la llibertat individual i a l’autonomia de la voluntat i la responsabilitat personal. Es fomenten conductes que promoguin la llibertat i el respecte a l’individu.
- **Transparència.** Càritas Diocesana de Barcelona retrà comptes davant els seus grups d’interès. La informació aportada s’ha de correspondre sempre amb la situació actual de l’entitat.
- **Excel·lència.** Cerca contínua de millora i d’objectius més alts.
- **Integritat.** Cuidem el benestar de les persones, de l’entitat i de l’entorn en el qual operem i actuem d’acord amb els compromisos que adquirim.
- **Responsabilitat:** Les nostres decisions es prenen tenint en compte l’impacte global que puguin tenir en la societat.

- **Legalitat.** Les nostres actuacions es regiran pel respecte i compliment de les lleis i de les normes.
- **Igualtat d'oportunitats** proporcionem les mateixes oportunitats en l'accés al treball i a la promoció personal i professional, assegurant en tot moment l'absència de situacions de discriminació per raó de sexe, raça, origen, estat civil, religió o condició social de qualsevol assalariat, soci, donant o voluntari.
- **No-discriminació.** Acollim, escoltem i acompanyem totes les persones, independentment de la seva procedència, ètnia, religió o ideologia política.
- **Respecte a les persones.** L'assetjament, l'abús, la intimidació, la manca de respecte, la indignitat i la desconsideració són inacceptables i no es permetran ni toleraran. Els assalariats, voluntaris, proveïdors, socis i donants amb persones al seu càrrec en les unitats organitzatives hauran de promoure i evitar, amb els mitjans al seu abast, que es produeixin situacions d'aquest tipus.

Tot el personal de Càritas i, especialment, els que exerceixen funcions de direcció, han de promoure en tot moment, i en tots els nivells professionals, unes relacions basades en el respecte a la dignitat dels altres, la participació, l'equitat i la col·laboració recíproca, propiciant un ambient laboral respectuós per tal d'aconseguir un clima de treball positiu.

- **Proporcionalitat** de les mesures adoptades per les raons imperioses d'interès general que les motivin.
- **Conciliació del treball i vida personal.** Per a desenvolupar el compromís de responsabilitat social corporativa assumit per Càritas Diocesana de Barcelona, per millorar la qualitat de vida del personal i de les seves famílies, cal promoure un ambient de treball compatible amb el desenvolupament personal, ajudant a les persones dels seus equips a conciliar de la millor manera possible els requeriments del treball amb les necessitats de la seva vida personal i familiar.
- **Respecte:** respectem les tradicions religioses, cultura, estructures i costums a la mesura que milloren i defensen la dignitat de la persona humana.
- **Solidaritat:** Acollim, escoltem i acompanyem totes les persones necessitades, independentment de la seva procedència, ètnia, religió o ideologia política.

6.- PAUTES DE CONDUCTA.

6.1.- Compliment de la legislació aplicable i de la normativa interna

L'aplicació dels principis aquí exposats, en cap cas podrà suposar l'incompliment de les disposicions legals vigents. Tots els assalariats, voluntaris, proveïdors, socis, donants i persones ateses de Càritas Diocesana de Barcelona han de complir la legalitat vigent i les normes i procediments de la entitat.

Totes les decisions que prenguin les persones que, d'alguna manera depenguin de Càritas han de ser especialment seguides i avaluades des del punt de vista del compliment normatiu, de manera que l'adequació de les decisions a les normes internes i externes sigui justificable, comprovable i verificable, en el cas de revisió per part de tercers competents o de la pròpia institució.

Càritas Diocesana de Barcelona ha de posar a disposició de les persones que es vinculin amb aquests principis, els mitjans adients perquè coneguin i comprenguin la normativa interna i externa necessària per a exercir les seves responsabilitats.

En cas d'incompliment del Codi, Càritas compta amb un procediment de consulta i de notificació (canal de denúncia), que permet a qualsevol persona relacionada amb ella, denunciar qualsevol irregularitat que, al seu parer, suposi una vulneració d'aquests principis.

Des de Càritas no s'ha de tenir cap tipus de tolerància amb els incompliments de les normes.

6.2.- Relacions amb assalariats i voluntaris.

Càritas Diocesana de Barcelona considera el factor humà clau per al bon funcionament i es compromet a aplicar la normativa laboral i bones pràctiques en matèria de condicions d'ocupació, salut i seguretat en el lloc de treball.

Els assalariats i voluntaris han d'intervenir, d'acord amb criteris de respecte, dignitat i justícia, tenint en compte la diferent sensibilitat cultural de cada persona i queda absolutament prohibida qualsevol forma de violència, assetjament o abús en el treball, discriminacions per raó de raça, religió, edat, nacionalitat, gènere o qualsevol altra condició personal o social aliena a les seves condicions de mèrit i capacitat, amb especial consideració cap a l'atenció i la integració laboral de les persones amb discapacitat o minusvalideses.

6.3.- Relacions amb les persones ateses.

En les seves relacions amb les persones ateses, els assalariats i voluntaris han d'actuar amb criteris de consideració, respecte i dignitat, tenint en compte la diferent sensibilitat cultural de cada persona i no permetent discriminacions en el tracte per raó de raça, religió, edat, nacionalitat, gènere o qualsevol altra condició personal o social prohibida per la llei.

Tots els serveis que es prestin han de figurar amb claredat i exactitud en els registres comptables, fulls de càlcul, papers de treball, etc. i sempre hauran de representar la imatge fidel de de la relació amb la persona atesa.

6.4. Relacions amb proveïdors.

Els assalariats i voluntaris es relacionaran amb els seus proveïdors de béns i serveis de forma lícita, ètica i respectuosa.

En particular, cap assalariat, ni voluntari de Càritas pot oferir, concedir, sollicitar o acceptar regals, o donacions personals d'una persona física o jurídica amb la qual Càritas mantingui relacions de qualsevol tipus, fora dels casos autoritzats per l'entitat quan el regal o donació tingui com a destinatari la institució.

El proveïdors han d'acceptar els principis ètics de Caritas i han d'actuar segons les pautes que es descriuen.

6.5.- Relacions amb l'administració pública i els funcionaris.

Càritas ha d'actuar amb total transparència i legalitat enfront de l'Administració Pública i posar tots els esforços en la prevenció de la possible alteració de preus en concursos i subhastes públiques, així com el suborn, el tràfic d'influències, frauds i exaccions legals.

En els concursos públics cal que es respectin les bases dels concurs. Queda totalment prohibit demanar o oferir qualsevol tipus de regal o compensació o fer qualsevol tipus d'acció que pugui emmarcar-se dintre dels delictes de suborn, corrupció, alteració de preus de la subhasta o concurs públic.

Els assalariats de Càritas tenen prohibit oferir o lliurar qualsevol tipus d'obsequi als funcionaris de l'administració pública, especialment, si el funcionari està implicat en un procediment en què estigui implicat Càritas.

En cas que algun assalariat, tingui dubtes sobre la legalitat d'una acció, ho ha de transmetre a l'oficial de compliment.

Tots els assalariats i voluntaris de Càritas tenen l'obligació de col·laborar amb l'administració pública en l'àmbit de les seves competències.

6.6.- Conflictes d'interès.

Tots els assalariats i voluntaris de Càritas han d'evitar situacions que puguin suposar un conflicte entre els seus interessos personals i els de la institució. No es poden valer de la seva posició en l'entitat per obtenir avantatges patrimonials o personals ni oportunitats de negoci pròpies.

Quan hi hagi un conflicte d'interès, el assalariat o el voluntari de Càritas titular d'aquest conflicte s'ha abstenir de fer qualsevol acció que pugui afavorir o perjudicar interessos propis o de tercers.

6.7.- Us dels bens i recursos de Càritas Diocesana de Barcelona.

Els bens i recursos que Càritas Diocesana de Barcelona posa a disposició dels assalariats i voluntaris de l'entitat només es poden fer servir amb finalitats laborals, directament relacionades amb el lloc de treball ocupat. Queda prohibit fer servir bens i recursos amb fins propis sense permís de la direcció.

Càritas Diocesana disposa d'un Reglament Intern de Seguretat en el que es defineixen totes les mesures de seguretat que s'han d'aplicar a tots els suports i sistemes que es fan servir a la institució. És obligació dels assalariats i voluntaris conèixer aquest reglament.

6.8.- Protecció de dades.

Tots els assalariats de Càritas Diocesana tenen prohibit fer servir informació de Càritas per a una finalitat diferent de la autoritzada per la direcció. En general, la informació només es farà servir per donar compliment a les obligacions adquirides per Càritas.

Els assalariats han d'aplicar les mesures de seguretat definides al reglament intern de seguretat a fi de mantenir la seguretat i la integritat de la informació.

Càritas Diocesana de Barcelona té un Delegat de Protecció de Dades que ajuda a interpretar i a aplicar el reglament intern de seguretat.

Està prohibit tractar informació sense el permís de l'afectat o de l'interessat. Per demanar el permís s'han de complir, prèviament els requisits previstos a l'article 13 del Reglament General de Protecció de Dades.

Les anteriors obligacions també seran exigibles als proveïdors, entitats i demés persones amb les que es relacioni Càritas i tinguin accés o hi hagi trànsit d'informació entre elles i Càritas.

6.9.- Propietat intel·lectual i industrial.

Els subjectes obligats per aquests principis respectaran els drets de propietat intel·lectual i industrial de terceres persones. No es pot fer servir cap obra sense el consentiment del seu autor.

Els subjectes obligats tenen prohibit reproduir, plagiar, distribuir, comunicar o de qualsevol manera explotar econòmicament fent servir qualsevol mitjà d'obres de qualsevol mena que siguin propietat de Càritas, sense el consentiment de la direcció.

6.10.- Transparència financera, econòmica i fiscal.

Els assalariats i els voluntaris de Càritas han de prestar atenció especial als pagaments i cobraments en que resultin inusuals atenent al tipus d'operació. Cal notificar a l'oficial de compliment tots els pagaments ens els que l'ordenant i el beneficiari sigui una tercera persona no mencionada en la relació jurídica, i també aquells pagaments fets en comptes que no resultin les habituals en les relacions amb una determinada entitat o persona. S'han de notificar tots els moviments de capitals des de, o, be, cap a paradisos fiscals.

Els arxius econòmics i comptables de l'entitat han d'estar complets, ordenats i ser fàcilment comprensibles.

S'han de conservar els arxius pel temps que les lleis exigeixin, i no es podran destruir documents que siguin rellevants per a processos administratius o judicials, futurs o en curs.

En aquells casos que la documentació o les instruccions tinguin rellevància comptable han de sostenir-se en documentació completa i correcta, i han de ser registrats en llibres legalment establerts.

Els registres comptables i documents relacionats han de reflectir la realitat de les operacions fetes.

S'han de justificar les subvencions aportant els corresponents documents justificatius de les despeses i els pagaments realitzats en l'execució dels programes i actuacions relacionats amb l'objecte del conveni a què es faci referència, ajustant-se en tot moment a les obligacions que en les bases de cada subvenció es requereixin per part de les entitats beneficiàries.

És responsabilitat dels assalariats de Càritas que hagin de presentar informació econòmica i financera per a les Comptes Anuals i Informes Financers assegurar que aquesta informació és completa i correcta. Els assalariats estan obligats a col·laborar i lliurar la informació financera, comptable i fiscal de Càritas als auditors interns o externs, i a l'administració pública en l'àmbit de les seves competències.

L'oficial de compliment està a disposició dels assalariats per interpretar qualsevol ordre poc clara o confusa o per rebre denúncies en cas que hi hagi indicis d'incompliment.

7.- PROCEDIMENT PER A NOTIFICAR, TRAMITAR I RESOLDRE DENÚNCIES PER INCOMPLIMENT D'AQUESTS PRINCIPIS.

7.1.- Objectiu.

Per tal de reforçar el compromís de Càritas Diocesana de Barcelona amb el compliment normatiu, es crea aquest canal de denúncies amb l'objectiu de rebre, arxivar i gestionar:

- Els possibles incompliments comesos per assalariats, persones ateses i / o altres grups d'interès de les lleis i de les normes internes .
- La notificació de qualsevol incidència referent al compliment normatiu.

El canal ha de ser confidencial. La informació del canal només ha de ser accessible a l'oficial de compliment. Tot això, sense perjudici de l'obligació de reportar a la direcció els incompliments que, per la seva rellevància, puguin tenir conseqüències greus per a la institució.

7.2.- Comunicació de la denúncia

La comunicació s'ha de fer seguint aquest enllaç: <https://www.cipdi.com/caritas-denuncias/>

Les denúncies han de ser rebudes per l'Oficial del compliment qui haurà tractar-les amb la màxima confidencialitat i secret.

7.2.1.- Contingut de la denúncia.

Les dades necessàries per poder dur a terme l'anàlisi dels fets denunciats. Les comunicacions rebudes han de complir com a mínim els següents requisits:

- Dades de contacte del denunciant. Per garantir que la persona denunciant tingui plena llibertat per fer la denúncia sense por a les represàlies es permet que les denúncies es facin de manera anònima; per tant, no és obligatori que la persona denunciant inclogui aquestes dades al formulari. No obstant això, s'ha de tenir present que el fet que no aparegui cap dada del denunciant pot dificultar la investigació interna que es pugui iniciar amb la denúncia.

- Identificació de les persones involucrades
- Exposició clara dels fets, amb indicació del moment i el lloc en què es van produir
- Documents annexos, que justifiquin la petició.
- Si és possible, un resum de les conseqüències produïdes o que es puguin produir.

7.2.2.- Conseqüències de la recepció de la denúncia. L'expedient Informatiu i l'expedient sancionador.

Rebuda la denúncia, l'oficial de compliment ha de revisar si, dels fets descrits, es pot derivar una infracció de les normes.

Si s'arriba a la conclusió que els fets descrits no es pot derivar cap infracció, s'ha d'arxivar la petició i comunicar la resolució fonamentada al denunciant.

7.2.2.1.- L'expedient informatiu

Si dels fets descrits, es pot derivar algun tipus d'infracció, l'oficial de compliment obrirà un expedient informatiu, recollint tota la informació necessària de les fonts i ordenant totes les diligències necessàries per esbrinar la realitat dels fets. El procediment ha de reunir totes les garanties establertes a les normes processals generals.

Quan s'hagi recollit tota la informació, l'oficial de compliment ha de notificar al presumpte infractor que s'ha obert l'expedient informatiu donant-li trasllat de la documentació acreditativa perquè, per un termini de 15 dies naturals, pugui presentar les alegacions que tingui per convenient.

Quan hagin passat els 15 dies naturals, l'instructor ha de recollir totes les alegacions i remetre l'expedient informatiu a la Unitat de Compliment Normatiu, que l'ha de sotmetre deliberació per a que decideixi sobre si archiva l'expedient o obre l'expedient disciplinari.

La resolució s'ha de comunicar al denunciant i al presumpte infractor, indicant els terminis per recórrer-la i davant quin òrgan ha de fer.

7.2.2.2.- L'expedient sancionador

Per resoldre l'expedient sancionador se seguirà el procediment establert en el procediment laboral comú.

7.3 .- Consultes

Qualsevol persona pot plantejar els dubtes que tinguin en relació amb la millor manera d'aplicar el Codi Ètic, les polítiques i / o protocols que se'n derivin.

L'oficial de compliment ha de resoldre les qüestions amb celeritat i, si és possible, el termini de resposta no serà superior a dos dies laborables, notificant el resultat a la persona que ha plantejat la consulta.

Quan la consulta tingui una rellevància per al conjunt de la institució, l'oficial de compliment ha de comunicar la consulta i la resposta a direcció.

8. PUBLICITAT D'AQUESTS PRINCIPIS.

Aquests principis es faran arribar a tots els assalariats, voluntaris i proveïdors, i romandrà publicat a la web de Càritas Diocesana de Barcelona.

S'han de fer les accions adequades de comunicació, formació i sensibilització per a la seva oportuna comprensió i posada en pràctica en tota l'organització.

9. COMPROMÍS AMB ELS PRINCIPIS I REVISIÓ.

És responsabilitat de tots els subjectes obligats respectar aquests valors i principis i notificar les accions que el poguessin alterar o vulnerar en algun sentit.

En cas d'incompliment d'algun dels valors aquí manifestats, Càritas es compromet a fer una actuació immediata, que constarà, sempre, d'una anàlisi exhaustiva i objectiva de les causes i circumstàncies d'aquesta alteració i proposta de les mesures correctores pertinents.

Càritas Diocesana de Barcelona no es relacionarà amb cap persona o entitat (empresarial, social, o de qualsevol tipus) que no estigui alineada amb aquests principis.

Periòdicament Càritas Diocesana de Barcelona es compromet a revisar aquests principis i a avaluar la seva idoneïtat i aplicació.

Novembre de 2020